

2016-10-10

Till Miljö- och energidepartementet
m.registrator@regeringskansliet.se
anna.berglund@regeringskansliet.se

M2016/1849/R, Remissyttrande över Promemorian
Miljöbedömningar
(Ds 2016:25)

Alrutz' Advokatbyrå AB har beretts tillfälle att lämna remissyttrande över ovan nämnda förslag. Yttrandet begränsas till den del av promemorian som behandlar verksamheter och åtgärder.

Vi noterar att förslaget till ett nytt 6 kap. miljöbalken och en miljöbedömningsförordning innebär bestämmelser med en hög detaljeringsgrad. I den mån detta bedöms vara nödvändigt för att genomföra de senaste ändringarna i MKB-direktivet har vi inte några synpunkter på förslaget. Däremot har vi svårt att se att så detaljerade bestämmelser bidrar till det i promemorian angivna syftet att effektivisera bestämmelserna om miljöbedömningar genom att minska tidsåtgången och den administrativa bördan. Vår bedömning är snarare att detaljstyrningen generellt sett kommer att leda till längre ledtider och högre kostnader för företagen.

De verksamheter som redan i förslaget ges lättnader inskränker sig till vilthägn och verksamheter och åtgärder som kräver tillstånd enligt 12 kap. miljöbalken. I övrigt kommer skiljelinjen mellan vilka verksamheter som föreslås få mer preciserade krav på underlag och en obligatorisk och

genomreglerad process att följa, respektive de verksamheter som endast föreslås behöva ge in ett s.k. förenklat underlag, att gå vid antagandet om "betydande miljöpåverkan" (BMP). I promemorian ges inget svar på var skiljelinjen ska dras. Istället hänvisas till fortsatt beredning efter en pågående översyn av miljöprövningsförordningen. Därmed blir slutsatserna från Naturvårdsverkets regeringsuppdrag (Prövning av miljöfarliga verksamheter och krav på bland annat upprättande av miljökonsekvensbeskrivning) avgörande. I praktiken är det i denna kategorisering av verksamheter utifrån vilka som *ska*, *eventuellt ska*, respektive *inte ska* antas medföra BMP, dvs. de i uppdraget angivna klasserna 1), 2) respektive 3), som frågan om effektivisering avgörs. Vi är kritiska till att denna fråga skjuts på framtiden och anser att det är av största vikt att beredningen av den nu aktuella promemorian och Naturvårdsverkets redovisning sker samordnat och att en rimlig avvägning görs.

Vi ifrågasätter den tidsfrist om 90 dagar, med möjlighet till förlängning, avseende länsstyrelsens beslut om BMP som anges i förslaget till 15 § miljöbedömningsförordningen och menar, trots att 90-dagarsfristen är angiven i direktivet, att en betydligt snabbare hantering av frågan krävs. Att riskera att inleda en tillståndsprocess med tre månaders extra handläggningstid kommer sannolikt att göra att verksamheter som befinner sig i klass 2) kommer att välja att åberopa den föreslagna 6 kap. 23 § 1 miljöbalken, dvs. att helt enkelt ange att verksamheten kan antas medföra BMP, och att tillämpa bestämmelserna om en praktisk miljöbedömning. Detta kan inte rimligen anses utgöra en effektivisering för verksamheter som faller utanför MKB-direktivet.

Vidare ifrågasätter vi i vilken utsträckning ett s.k. förenklat underlag i praktiken kommer att vara förenklat. Den föreslagna bestämmelsen i 6 kap. 27 § miljöbalken anger att ett sådant underlag ska innehålla de upplysningar som behövs för en bedömning av de huvudsakliga miljöeffekter som

verksamheten eller åtgärden ändå kan förväntas ge. Bestämmelsen faller tillbaka på definitionen av miljöeffekter i 2 §, som anges i sex heltäckande punkter och avslutas med: ”Med effekter avses såväl tillfälliga som bestående effekter samt effekter på kort, medellång och lång sikt”. För att ge en verklig tids- och kostnadsmässig effektivisering krävs enligt vår bedömning ett omvänt synsätt, nämligen att det anges vad som *inte* behöver redovisas. Detta bör lämpligen utvecklas i förarbetena. Vi kan inte se att den föreslagna utformningen av bestämmelserna kommer att leda till färre och mindre krav på kompletteringar från miljömyndigheter och sakägare än vad dagens reglering ger, utan tydliga anvisningar i förarbetena.

Motsvarande synpunkt kan göras gällande även i fråga om det föreslagna 6 kap. 35 § andra stycket miljöbalken. I stycket anges att vid ansökan om ändringstillstånd får miljökonsekvensbeskrivningens innehåll anpassas. Fortsättningen på meningen är lång och utan skiljetecken. Den är svårläst, men innebörden förefaller vara att miljökonsekvensbeskrivningen vid ansökan om ändringstillstånd får begränsas till att beskriva de betydande miljöeffekter som inte har något samband med miljöeffekterna från verksamheten i övrigt. Bestämmelsen är enligt vad som anges på s. 236 i promemorian, avsedd att vara en kodifiering av vad som redan anses gälla i och med att möjligheten till ändringstillstånd infördes (prop. 2004/05:129). Vi menar emellertid att formuleringen ”inte har ett samband med” i praktiken utesluter någon verklig möjlighet till en avgränsad miljökonsekvensbeskrivning vid ansökan om ändringstillstånd. Bestämmelsen måste göras tydligare i fråga om vilket samband som avses. Inom en verksamhet finns i stort sett alltid någon typ av samband mellan miljöeffekterna från de olika delarna. Dessutom menar vi, på samma sätt som avseende regleringen av vad ett förenklat underlag ska innehålla, att det, för att ge effekt, krävs en omvänd reglering, nämligen att det i

bestämmelsen, eller i förarbetena, anges vad som *inte* behöver redovisas.

Vi har även den synpunkten att promemorian synes missa distinktionen mellan ansökningar om ändring av en verksamhet där ändringen faller under MKB-direktivet, och sådana som inte gör det. Så som förslaget är utformat, om vi förstår det rätt, regleras alla ansökningar om ändring i 6 kap. 35 § andra stycket, dvs. de förutsätts medföra BMP och hanteras som ändringstillstånd enligt 16 kap. 2 § miljöbalken. MKB-direktivet omfattar emellertid endast ändringar av sådan omfattning att tröskelvärdena i direktivets bilaga I uppfylls (p. 24 i bilaga I). Dessutom utgör inte alla ansökningar om ändring av en verksamhet nödvändigtvis ansökningar om ändringstillstånd. Även detta bör avspeglas i de föreslagna bestämmelserna. En justering av förslaget med innebörden att det vid ändring av ett tillstånd, där ändringen inte antas medföra BMP, inte heller krävs en praktisk miljöbedömning, bör därför göras (jfr. nuvarande 3 § andra stycket förordningen (1998:905) om miljökonsekvensbeskrivningar).

Vidare bör den föreslagna 6 kap. 27 § miljöbalken kompletteras med ett stycke motsvarande förslaget i 6 kap. 35 § andra stycket miljöbalken, för att klarlägga att även ett förenklat underlag kan göras ytterligare förenklat när det är fråga om ett ändringstillstånd utan betydande miljöpåverkan enligt 16 kap. 2 § miljöbalken.

Slutligen har vi invändningar mot att en definition av begreppet verksamhetsutövare föreslås i 6 kap. 23 § andra stycket 1 miljöbalken. I promemorians motivering anføres (s. 312-313) att bestämmelsen inte är avsedd att definiera eller begränsa tillämpningen av begreppet i miljöbalken som helhet. Vi avstyrker förslaget att införa en definition av ett så centralt begrepp utan noggrann analys, och menar vidare att det är direkt olämpligt att begränsa definitionen till att gälla i endast ett kapitel i miljöbalken.

Alrutz' Advokatbyrå AB

Thomas Carlberg

Susanne Åberg Witt-Strömer